

OBSAH

O AUTOROVÍ	10
PŘEDMLUVA VÁCLAVA KLAUSE K 1. VYDÁNÍ KNIHY „PREZIDENT REPUBLIKY“	11
PŘEDMLUVA MILOŠE ZEMANA K 2. VYDÁNÍ KNIHY „PREZIDENT REPUBLIKY“	13
1 ÚVOD	15
2 HISTORICKÉ OHLÉDNUTÍ	23
2.1 Hlavy evropských komunistických států	27
2.2 Hlava státu na území Čech, Moravy a Slezska	28
3 SYSTEMATICKÉ ÚSTAVNÍ ZAŘAZENÍ	31
3.1 Dualismus výkonné moci	31
3.2 Moc neutrální	37
3.3 Prezident a krize	39
4 VOLBA	45
4.1 Podmínky volitelnosti	45
4.2 Průběh volby	49
4.2.1 Volby do roku 2012	49
4.2.1.1 Způsob volby	52
4.2.2 Přímá volba	55
4.2.2.1 Přímá volba v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	63
4.2.2.1.1 Volební výbor	65
4.2.2.1.2 Volební kampaň	65
4.2.2.1.3 Zvolení prezidenta republiky	66
4.2.2.1.4 Nová a opakovaná volba	67
4.2.2.1.5 Nedostatky ústavní změny z roku 2012	68
5 SLIB	70
6 UKONČENÍ FUNKCE	72
6.1 Abdikace	72
6.1.1 Zpětvzetí a nulita abdikace	73
6.2 Uplynutí volebního období	74
6.3 Smrt	81
6.4 Neslučitelná funkce	81
7 PŮSOBNOST A PRAVOMOCI	83
7.1 Kontrasignace	85
7.1.1 Forma aktů	95

7.1.2	Právní a politická povaha kontrasignace	98
7.1.3	Shrnutí	105
7.2	Vztah k zahraničí	106
7.2.1	Zastupování státu navenek	106
7.2.1.1	Vyhlášení a ukončení války	115
7.2.1.2	Uznání státu a vlády	117
7.2.2	Sjednávání a ratifikace mezinárodních smluv	121
7.2.2.1	Co je a není mezinárodní smlouva	129
7.2.2.2	Ministerstvo zahraničních věcí	132
7.2.2.3	Boj prezidenta a vlády	133
7.2.2.4	Případy sporů o ratifikaci	137
7.2.2.4.1	Dodatkový protokol k Evropské sociální chartě	137
7.2.2.4.2	Římský statut Mezinárodního trestního soudu	137
7.2.2.4.3	Lisabonská smlouva	139
7.2.2.5	Shrnutí	140
7.2.3	Prezident přijímá, pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí	145
7.3	Vztah k Parlamentu	150
7.3.1	Prezident svolává zasedání Poslanecké sněmovny	150
7.3.2	Prezident se může zúčastnit jednání komor a žádat o udělení slova	150
7.3.3	Rozpuštění Poslanecké sněmovny	152
7.3.4	Vztah k zákonodárství	154
7.3.4.1	Prezident podepisuje zákony	154
7.3.4.2	Veto	162
7.3.4.3	Jiné právní předpisy	166
7.3.5	Pozastavení výkonu úřadu prezidenta	169
7.4	Vztah k vládě	170
7.4.1	Ustavení vlády	170
7.4.1.1	Zahraniční exkurz	180
7.4.1.2	Demise a odvolání vlády či jejího člena	183
7.4.1.3	Vztah prezidenta a člena vlády	185
7.4.1.4	Člen vlády a lustrační zákon	186
7.4.1.5	Právní teorie k postavení prezidenta při ustavení vlády	188
7.4.1.6	Počet členů vlády	190
7.4.2	Pověření k prozatímnímu výkonu funkce vlády	196
7.4.3	Účast na činnosti vlády	198
7.5	Vztah k ozbrojeným silám a bezpečnostním sborům	198
7.5.1	Vrchní velitel ozbrojených sil	198
7.5.1.1	Náčelník Generálního štábu	202
7.5.2	Prezident jmenuje a povyšuje generály	204

7.5.3	Mobilizace.....	207
7.5.4	Služba v cizích ozbrojených silách.....	210
7.5.5	Bezpečnostní rada státu.....	210
7.6	Vztah k soudům	210
7.6.1	Ústavní soud.....	211
7.6.2	Obecné soudy, včetně Nejvyššího správního soudu	211
7.6.2.1	Soudci.....	211
7.6.2.2	Předsedové a místopředsedové soudů	212
7.6.2.2.1	Počet místopředsedů Nejvyššího soudu	214
7.6.2.2.2	Opakování funkce předsedy a místopředsedy soudu.....	216
7.6.2.3	Spor o jmenování ústavních soudců na Slovensku	223
7.6.3	Amnestie a milost	224
7.6.3.1	Historie amnestie.....	224
7.6.3.1.1	Období 1918–1938.....	225
7.6.3.1.2	Protektorát Čechy a Morava 1939–1945.....	225
7.6.3.1.3	Československý exil 1940–45.....	225
7.6.3.1.4	Období 1945–47	225
7.6.3.1.5	Období 1948–1959.....	226
7.6.3.1.6	Období 1960 – listopad 1989.....	226
7.6.3.1.7	Období prosinec 1989–1992	226
7.6.3.1.8	Čechy, Morava a Slezsko 1993–2018	227
7.6.3.1.9	Slovenská republika 1993–2018	227
7.6.3.2	Ústavní charakteristika milosti a amnestie	228
7.6.3.3	Náhrada škody a poškození	238
7.6.3.4	Zákonná amnestie.....	239
7.6.3.5	Netrestní amnestie	240
7.6.3.6	Amnestie z 1. 1. 2013	240
7.6.3.6.1	Zastavení trestního stíhání.....	241
7.6.3.6.1.1	Trestní sazba pro zastavení trestního stíhání	242
7.6.3.6.1.2	Délka trestního stíhání	243
7.6.3.6.1.3	Nepřiměřené průtahy a judikatura.	247
7.6.3.6.1.4	Důvody průtahů	249
7.6.3.6.1.5	Řešení průtahů	256
7.6.3.6.2	Prominutí nepodmíněných trestů odnětí svobody.....	256
7.6.3.6.3	Prominutí podmíněných trestů odnětí svobody, domácího vězení a obecně prospěšných prací. .	257
7.6.3.6.4	Neprominutí dalších trestů	258

7.6.3.6.5	Kontrasignace	258
7.6.3.6.6	Porovnání amnestie z roku 1990 a 2013	259
7.7	Jiné pravomoci a práva	260
7.7.1	Bankovní rada České národní banky	260
7.7.2	Nejvyšší kontrolní úřad	262
7.7.3	Jmenování a odvolávání rektorů veřejných a státních vysokých škol a jmenování profesorů	262
7.7.4	Jmenování dalších funkcionářů	266
7.7.5	Státní vyznamenání	269
7.7.6	Státní slavnosti	273
7.7.6.1	Státní pohřby	274
7.7.7	Uchování pečeti státní pečeti a korunovačních klenotů	277
7.7.8	Jiné aktivity prezidenta	277
8	ZASTUPOVÁNÍ	279
9	ODPOVĚDNOST	281
9.1	Hrubé porušení ústavy a velezrada	287
9.1.1	Příklady	290
9.2	Soudní kontrola aktů prezidenta	292
9.2.1	Prezident a výkonná moc	293
9.2.2	Prezident a veřejná správa	296
9.2.3	Vrchnostenská a nevvrchnostenská správa	298
9.2.4	Rozhodování na návrh	302
9.2.5	Forma rozhodnutí	303
9.2.6	Odůvodněnost rozhodnutí prezidenta	303
9.2.7	Nevymahatelnost rozhodnutí správního soudu	304
9.2.8	Přezkum odvolání guvernéra České národní banky	307
9.2.9	Shrnutí	308
9.3	Občanskoprávní odpovědnost	308
9.4	Mezinárodněprávní odpovědnost	311
10	IMUNITA	314
11	SÍDLO	317
12	VLAJKA A JINÉ SYMBOLY	320
12.1	Evropská vlajka	322
12.2	Heraldický exkurz	323
12.2.1	Český znak	325
12.2.2	Moravský znak	325
12.2.2.1	Moravská vlajka	333
12.2.3	Slezský znak a vlajka	337

12.3	Prezidentská fanfára.....	339
12.4	Narozeniny prezidenta.....	339
12.5	Vánoční poselství, novoroční projev a projev 28. října, Hovory z Lán ...	340
12.6	Poštovní známka.....	341
13	ZABEZPEČENÍ	342
13.1	Materiální zabezpečení a požitky	342
13.2	Ochrana.....	343
	13.2.1 Právní ochrana	343
	13.2.2 Policejní ochrana	345
14	KANCELÁŘE PREZIDENTA A HRADNÍ STRÁŽ	346
14.1	Kancelář prezidenta republiky.....	346
	14.1.1 Kancléři	347
14.2	Vojenská kancelář prezidenta republiky	350
	14.2.1 Hradní stráž.....	352
	14.2.1.1 Znak Hradní stráže	353
	14.2.1.2 Historie Hradní stráže	353
15	ZÁVĚR.....	354
16	LITERATURA.....	356
	ÚSTAVNÍ ZÁKON Č. 1/1993 SB., ÚSTAVA (VÝŇATĚK).....	372